Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 168
van **CAROLINE BASTIAENS**
datum: 29 oktober 2015

---

aan **BEN WEYTS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

De Lijn - Betalings- en registratiesysteem

De Lijn is al enige tijd bezig met het uitrollen van een vernieuwd betalings- en registratiesysteem. Het zogenaamde ReTiBo-systeem (registratie, ticketing en boordcomputer) werkt met de MOBIB-kaart. Hiermee kan betaald worden op alle voertuigen van De Lijn, NMBS, MIVB,… en dit om het betalen voor openbaar vervoer voor de gebruiker te vereenvoudigen.

Nu zijn er verschillende voorbeelden uit het buitenland, waar men al geruime tijd met zo'n systeem werkt, en waar men nu ook nog aan het vereenvoudigen en vernieuwen is. Bijvoorbeeld in Nederland werkt men al geruime tijd met de OV-chipkaart. Daar blijkt nu dat er stevige concurrentie komt van telecombedrijven, banken, kredietkaartbedrijven etc. .

In Londen raakt ondertussen de bankkaart als betaalmiddel ingeburgerd. De meeste nieuwe bankkaarten beschikken over de EMV-standaard. Dat staat voor Eurocard, Master Card en Visa, een standaard voor 'contactloos' betalen. In 2014 zijn er wereldwijd 600 miljoen van deze bankpassen verstrekt. Die zijn nu gewoon te gebruiken als betaalmiddel in het openbaar vervoer van Londen.

Mensen laten betalen met hun bankkaart, kredietkaart of smartphone wordt hoe langer hoe meer toegepast. Zo heeft betalen met de smartphone een lagere drempel. Bijna iedere gebruiker van het openbaar vervoer heeft zo'n apparaat. Er komen ook steeds meer applicaties die deze betaalwijze mogelijk maken. In de regio Oslo wordt 40 procent van alle reizen betaald via de smartphone. In Boston wordt nu een derde van de ritten gemaakt op 'mobiele' kaartjes.

1. Worden bij de nieuwe ReTiBo-software die in uitrol is de mogelijkheden mee ingebouwd om met de bankkaart of kredietkaart te betalen?
2. Acht de minister het zinvol om de alternatieven, zoals de voorbeelden uit het buitenland, te onderzoeken en deze mogelijk al mee te implementeren?

BEN WEYTS
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

ANTWOORD
op vraag nr.168 van 29 oktober 2015
van **CAROLINE BASTIAENS**

---

1. Ja, die mogelijkheden zijn voorzien. Ze vormden een evolutievereiste van het ReTiBo-lastenboek.
   Momenteel wordt onderzocht welke hard- en software voor het lezen van contactloze bankkaarten (debet- en kredietkaarten) het meest geschikt is om te integreren in de bestaande ReTiBo V800-validatoren, dit indien EMV als ticketingkanaal zou worden gelanceerd.
   De EMV-organisatie (Europay, MasterCard en Visa) legt heel strenge veiligheidseisen op aan de software.
   Er wordt momenteel onderzocht hoe hieraan kan worden voldaan.
   Wel wil ik er ook op wijzen dat het voor de Lijn, en bij uitbreiding het gehele vervoersmodel in Vlaanderen, cruciaal is tot een snelle oplevering van Retibo te komen. Het objectief en nauwkeurig analyseren van het aantal reizigers en vervoersstromen is immers cruciaal om tot een efficiënt, vraaggestuurd vervoersaanbod te komen. In dat kader moeten we er op toezien dat steeds breder wordende functionaliteiten de vastgelegde oplevertiming niet hypothekeren.

2. De Lijn onderzoekt ticketingalternatieven aan de hand van mogelijke proefprojecten. Daartoe behoort een proefproject met contactloze 'pay as you go' EMV-betaalkaarten voor ad-hoc reizigers, zoals momenteel in London door TfL al wordt toegepast.
   De haalbaarheid van een dergelijk proefproject wordt momenteel onderzocht; in een labo-omgeving wordt de technische proof of concept voorbereid.
   Het is echter nog niet zeker of dit zal resulteren in een daadwerkelijke uitrol. Hiervoor moeten immers nog heel wat vragen worden beantwoord (o.a. wat betreft veiligheidsvereisten, budgettaire impact, lancering EMV-kaarten door Belgische banken, ….).